

ZAPROSZENIE DO WYRAŻENIA ZAINTERESOWANIA WPROWADZENIEM EUROPEJSKIEJ LEGITYMACJI ZAWODOWEJ (ELZ)

Kontekst

W dniu 9 października 2013 r. Parlament Europejski przyjął w głosowaniu wniosek legislacyjny dotyczący zmiany dyrektywy 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Również Rada ma zatwierdzić ten tekst na swoim kolejnym posiedzeniu w listopadzie. Dyrektywa zmieniająca zostanie zatem przyjęta w bieżącym roku w pierwszym czytaniu i wejdzie w życie pod koniec roku lub na początku 2014 r.

Europejska legitymacja zawodowa („ELZ”) jest jednym z najważniejszych elementów znowelizowanej dyrektywy. Koncepcja ELZ została opracowana wraz z zainteresowanymi organizacjami zawodowymi w 2011 r. w ramach [grupy sterującej ds. legitymacji zawodowej](#) i poparta w [deklaracji krakowskiej](#) przyjętej w kontekście pierwszego Forum Jednolitego Rynku, które zorganizowano w dniach 3-4 października 2011 r.

ELZ ma uprościć uznawanie kwalifikacji zawodowych i zwiększyć skuteczność tej procedury dla specjalistów, którzy zamierzają wykonywać zawód regulowany w innym państwie członkowskim, w którym dany zawód podlega regulacji. Cele te mają zostać osiągnięte dzięki większemu zaangażowaniu ze strony właściwych organów ojczystego państwa członkowskiego oraz wykorzystaniu procedur elektronicznych.

ELZ to dobrowolny instrument dostępny dla tych zawodów, których przedstawiciele wyrażą zainteresowanie związanymi z nim korzyściami. Wprowadzenie legitymacji podlega jednak poniższym rygorystycznym warunkom (art. 4a ust. 7):

- „a) w danym zawodzie istnieje znaczna mobilność lub potencjał znacznej mobilności;
- b) odpowiednie zainteresowane strony wyraziły wystarczające zainteresowanie;
- c) zawód lub kształcenie i szkolenie prowadzące do wykonywania zawodu regulowane jest w znacznej liczbie państw członkowskich.”

Warunki te muszą być interpretowane w świetle motywu 4 dyrektywy przewidującego, że wprowadzenie ELZ „powinno odbywać się z uwzględnieniem opinii danej grupy zawodowej i być poprzedzone oceną odpowiedniości dla danego zawodu oraz oceną skutków dla państw członkowskich.” Przedstawiciele czterech grup zawodowych (lekarze, pielęgniarki, inżynierowie i przewodnicy górscy) z siedmiu, które uczestniczyły w grupie sterującej ds. legitymacji zawodowej, wyrazili już zainteresowanie współpracą z Komisją nad wprowadzeniem ELZ w ich

zawodach. Te cztery grupy zawodowe nie muszą odpowiadać na niniejsze zaproszenie. Komisja pragnie dowiedzieć się, czy inne grupy zawodowe pragną zaangażować się w dalsze wspólne prace prowadzące do stworzenia europejskiej legitymacji zawodowej w ich zawodzie.

Wprowadzenie ELZ wymaga przyjęcia przez Komisję aktu wykonawczego. Komisja oceni wyżej wspomniane kryteria i zaproponuje wprowadzenie ELZ w przypadkach, w których kryteria te zostały w pełni spełnione przez daną grupę zawodową.

ELZ będzie miała formę elektronicznego certyfikatu wymienianego między właściwymi organami danego państwa członkowskiego wnioskodawcy i przyjmującego państwa członkowskiego za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI). ELZ będzie dostępna zarówno na potrzeby czasowego lub okazjonalnego świadczenia usług, jak również w przypadku przeniesienia działalności zawodowej.

W przypadkach przeniesienia działalności zawodowej do innego państwa członkowskiego lub czasowego świadczenia usług w zawodach, których wykonywanie wiąże się z kwestiami zdrowia i bezpieczeństwa, przyjmujące państwo członkowskie miałyby prawo do ostatecznej decyzji w sprawie wydania ELZ. Jeśli jednak nie uczyni tego w terminach określonych w dyrektywie, ELZ będzie wydawana automatycznie, a kwalifikacje zawodowe zostaną uznane w sposób dorozumiany. Takie uznanie zastępowałoby decyzję o uznaniu kwalifikacji zawodowych, nie dawałoby jednak bezpośredniego dostępu do rynku pracy w przyjmującym państwie członkowskim. Dany specjalista musiałby niezależnie od tego dopełnić jeszcze innych istniejących obowiązków rejestracyjnych oraz, w niektórych przypadkach, wykazać znajomość określonych języków.

W przypadku czasowego lub okazjonalnego świadczenia usług niezwiązanych z aspektami zdrowotnymi i bezpieczeństwa, ELZ byłaby wydawana przez państwo członkowskie wnioskodawcy i zastępowałaby oświadczenie, którego mogłoby wymagać przyjmujące państwo członkowskie. W takim przypadku legitymacja pozwoli na świadczenie usług przez 18 miesięcy i będzie ważna na całym terytorium państwa członkowskiego, na które została wydana. Specjalista mógłby wystąpić o ELZ na jedno państwo członkowskie lub większą ich liczbę.

Proces

ELZ mogłyby być wystawiane przedstawicielom zainteresowanych grup zawodowych po upływie okresu przewidzianego na wdrożenie dyrektywy – przypuszczalnie na początku 2016 r. W związku z tym akt wykonawczy wprowadzający ELZ powinien zostać opracowany do końca 2014 r., by umożliwić realizację działań związanych z pracami technicznymi, testowaniem i szkoleniami przed końcem okresu wyznaczonego na wdrożenie dyrektywy. Legitymacja mogłaby zatem zostać wprowadzona dla pierwszej grupy zawodów, przy czym nie można wykluczyć możliwości jej późniejszego wprowadzenia dla innych grup zawodowych.

W tym kontekście Komisja publikuje niniejsze zaproszenie do wyrażenia zainteresowania, wzywając reprezentatywne organizacje i zrzeszenia zawodowe na szczeblu krajowym i unijnym do zgłoszenia swojego zainteresowania wprowadzeniem europejskiej legitymacji zawodowej. Po ustaleniu zainteresowanych grup zawodowych Komisja zamierza powołać specjalną grupę, która będzie aktywnie uczestniczyć w przyszłych dyskusjach dotyczących funkcjonowania ELZ. Grupa składałaby się z mniej więcej 30 uczestników (w zależności od liczby zainteresowanych grup zawodowych w pierwszej rundzie), w tym przedstawicieli organizacji zawodowych na szczeblu UE, jak również właściwych organów państw członkowskich.

W zależności od liczby zainteresowanych grup zawodowych ELZ mogłaby być stopniowo wprowadzana w kolejnych etapach. W każdym razie przewidujemy kontynuowanie całego procesu – grupy zawodowe będą mogły wyrazić swoje zainteresowanie w przyszłości, co może ostatecznie doprowadzić do wprowadzenia legitymacji dla kolejnych zawodów.

Informacje na temat trybu wyrażenia zainteresowania

W celu wyrażenia zainteresowania organizacje i zrzeszenia zawodowe na szczeblu krajowym i unijnym powinny przesłać odpowiednie pismo z wyjaśnieniem, w jaki sposób dany zawód spełnia kryteria określone w dyrektywie, na adres: MARKT-E4-EPC@ec.europa.eu najpóźniej do dnia 22 listopada 2013 r. Organizacje i zrzeszenia zawodowe ubiegające się o ELZ są również proszone o zwięzłą prezentację swojej struktury, by umożliwić Komisji ocenę ich reprezentatywności.